

Semmelweis Egyetem, Fogorvostudományi Kar, Fogorvos szak, Propedeutikai Tanszék

A tárgy neve: Fogászati általános propedeutika

Angol nyelven¹: General Dental Preclinical Practice

Német nyelven¹: Zahnärztliche Allgemeine Propädeutik

Kreditértéke: 4 (E1G3)

Teljes óraszám: 56 ebből előadás: 14 gyakorlat: 42 szeminárium: -

Tantárgy típusa: kötelező kötelezően választható szabadon választható

Melyik félévben kerül meghirdetésre a mintatanterv szerint: 2. szemeszter

Meghirdetési gyakoriság (félévente v. évente): évente

A tantárgy oktatásáért felelős oktatási-kutatási szervezeti egység: Propedeutikai Tanszék

Tanév: 2023/2024 tavaszi félév

Tantárgy Neptun kódja: FOKOPRT231_1M

Tantárgyfelelős neve: Prof. Dr. Márton Krisztina

Beosztása: tanszékvezető, egyetemi tanár

Munkahelye, telefonos elérhetősége: Propedeutikai Tanszék, 1/459-1472

A tantárgy oktatásának célkitűzése, helye a fogorvosképzés kurrikulumában:

A fogorvosi beavatkozások műveleteinek, valamint a fogászati rutin eljárásainak teoretikai és gyakorlati elsajátítása a fantomfej gyakorlatokon: felkészítés a klinikai betegellátásra. A gyakorlatok során a hallgató megtanulja a fogak preparálásának alaplépéseit, megismerkedik a minimál-és a mikroinvazív fogászat alapjaival, az infekciókontroll tevékenységek követelményeit, a fogászat speciális területeivel, valamint a fogászati epidemiológiai vizsgálmódszereivel és hazai adataival.

A tárgy oktatásának helye (előadóterem, szemináriumi helyiség, stb. címe):

Előadás: 45 perc (1 tanóra) órarend szerint (változó)

Gyakorlat: heti 2 óra 15 perc (3 tanóra) Földvári terem (Bp., Szentkirályi utca 47. 1088 2. emelet)

A tárgy sikeres elvégzése milyen kompetenciák megszerzését eredményezi:

A hallgató alapvető ismereteket szerez a klinikai betegellátáshoz, megismeri és elsajátítja a kezelés higiénés szabályait, megismeri a rendelő berendezéseit és megtanulja kezelni azokat. Megismeri az operatív technikák alapjait a fogászat különböző területein. A kezűgyesség fejlesztése beavatkozásokat szimuláló feladatokon keresztül, fantom fejes klinikai lépések gyakorlásával.

A tantárgy felvételéhez, illetve elsajátításához szükséges előtanulmányi feltétel(ek), többféléves tárgy esetén a „görgetés” lehetséges-e, ha igen milyen feltételekkel:

Makroszkópos anatómia és fejlődéstan I.

Fogorvosi anyagtudomány fizikai alapjai

A kurzus megindításának hallgatói létszámfeltételei (minimum, maximum), a hallgatók kiválasztásának módja:

A kurzus maximális létszáma a tanlabor befogadó képessége: max 50 fő/kurzus

A hallgatók elosztása az aktuális félév órarendi elfoglaltsága szerint, az évfolyam csoportbeosztása alapján

A kurzusra történő jelentkezés módja: Neptun rendszerben, a kurzushoz meghirdetett csoportbeosztásnak megfelelően.

A tárgy részletes tematikája²:

(a tantárgy tananyagának leírását, a tárgy tematikáját olyan módon, hogy az lehetővé tegye más intézményben a kreditelismerési döntéshozatalt, tartalmazza a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírását)

Előadás tematika:

Az előadók változhatnak.

1.	A fogászati rendelő berendezése, elrendezése, a fogászatban használt műszerek	Dr. Dézsi Anna
2.	Fogászati alapbetegségek	Dr. Márton Krisztina
3.	Magyarország Fogászati népegészségügyi mutatói	Dr. Márton Krisztina
4.	A fogorvostudomány helye az élettudományok világában. A fogorvosi tudományágak szerepe a gyógyításban, a fogorvosi team. Fenntartható fogászat. Környezetvédelem a fogászatban.	Dr. Demeter Tamás
5.	Minimálinvazív fogászat, mikroinvazív fogászat. Digitális fogászat.	Dr. Demeter Tamás
6.	Preparációs technikák a fogászatban: konzerváló fogászat, endodontia	Dr. Jelencsics Dávid
7.	Operatív technikák a fogászatban: fogpótlástan 1. Foghiányok következményei. Fogpótlások típusai	Dr. Márton Krisztina
8.	Operatív technikák a fogászatban: fogpótlástan 2. Csonkelőkészítés szabályai borítókoronához	Dr. Dézsi Anna
9.	Kontamináció Infekciókontroll. A fogorvosi kezelőszemélyzet elhelyezkedése, folyadékkontroll, négykezes-kezelés	Dr. Márton Krisztina
10.	Fertőtlenítés, sterilizálás a fogászatban	Dr. Márton Krisztina
11.	A fogak makroszkópos anatómiája, a fogászatban használatos síkok, irányok, és azok nevezéktana	Dr. Márton Krisztina
12.	Operatív technikák a fogászatban: parodontológia	Dr. Nagy Pál
13.	Operatív technikák a fogászatban: szájsebészet	Dr. Kiss Dorottya
14.	Operatív technikák a fogászatban: gyermekfogászat, fogszabályozás. Konzultáció	Dr. Kaán Miklós

Gyakorlati tematika:**Oktatók:**

Prof. Dr. Márton Krisztina, Dr. Demeter Tamás, Dr. Dézsi Anna Júlia, Dr. Erdei Csilla, Dr. Jelencsics Dávid, Dr. Vass Andrea Fanni, Dr. Vincze Zsófia Éva, Dr. Heizer Ágnes, Dr. Kovács Szilárd

Az oktatók változhatnak.

1.	A fogászati általános propedeutika tantárgy ismertetése, műszerfelvétel. A fogászatban használt műszerek megismerése és gyakorlati alkalmazása.
2.	Preparációs technikák a különböző fogászati tudományterületeken: konzerváló fogászat, fogpótlástan - elméleti bevezető az aktuális előadások alapján, fűróvezetési gyakorlat farostlemezen.
3.	Preparációs technikák a különböző fogászati tudományterületeken: konzerváló fogászat, fogpótlástan - elméleti bevezető az aktuális előadások alapján, fűróvezetési gyakorlat farostlemezen. Demonsztráció
4.	Preparációs technikák a különböző fogászati tudományterületeken: konzerváló fogászat, fogpótlástan - elméleti bevezető az aktuális előadások alapján, fűróvezetési gyakorlat farostlemezen.

5.	Preparációs technikák a különböző fogászati tudományterületeken: konzerváló fogászat, fogpótlásban - elméleti bevezető az aktuális előadások alapján, fűróvezetési gyakorlat farostlemezen.
6.	Minimálinvazív technikák a fogorvosi gyakorlatban. Mikroinvazív technikák a fogorvosi gyakorlatban, mikroszkóp alatti preparációs lehetőségek.
7.	Black I. osztályú kavitás alakítása mulázson a 36 fogon
8.	Csonkelőkészítés borítókoronához a 46 fogon, mulázson.
9.	Csonkelőkészítés borítókoronához a 46 fogon, mulázson. Digitális lenyomatvétel fogászati szkener segítségével.
10.	Ismerkedés a fogászati rendelő berendezéseivel, az elrendezés szerepe a fogorvosi team és a betegek ésszerű elhelyezése szempontjából- klinikai bemutatás. Infekciókontroll. Sterilizáló egység látogatása. Demonstráció.
11.	Viaszfelrakás,- jobb alsó második moláris fog felépítése. Pótdemonstráció.
12.	Parodontológia gyakorlat. A szájhigiéne szerepe az orális egészség fenntartásában, szájhigiéne technikák elsajátítása. Pótdemonstráció.
13.	Szájsebészet gyakorlat. A szájsebészeti műtő. A fogászati érzéstelenítés alapjai. Injekciós technikák elsajátítása.
14.	Gyermekfogászat és fogszabályozás gyakorlat. Ismerkedés a gyermekfogászati és fogszabályozási rendellenességekkel. Konzultáció, műszerleadás.

Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tárgyak egyaránt!). A tematikák lehetséges átfedései: -

A tantárgy sikeres elvégzéséhez szükséges speciális tanulmányi munka³:

Rendelő látogatás a Klinikán, a rendelő berendezéseinek és eszközeinek, valamint higiénés protokolljának a megismerése.

Központi sterilizáló megtekintése és működési protokolljának áttekintése.

A foglalkozásokon való részvétel követelményei és a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások látogatása nem kötelező.

A gyakorlaton való részvétel kötelező. A gyakorlatokról való távolmaradás megengedett mértéke max. 25%

A hallgató a kurzus meghirdetett kezdési időpontja utáni érkezését 15 percig késének, ez után hiányzásnak regisztráljuk. Három késés egy hiányzásnak felel meg.

A megengedett mértékű távolmaradást nem kell igazolni, az igazolás nem anulálja a hiányzást.

A gyakorlatról való távolmaradás esetén a pótlásra a hallgató írásbeli kérvényét követően a Tanszéki kapacitás és egyéni elbírálás függvényében van lehetőség, kizárólag a meghirdetett kurzusok (magyar, angol, német) keretein belül.

A megszerzett ismeretek ellenőrzésének módja a szorgalmi időszakban⁴:

A hallgatók tanulmányi teljesítményének értékelése ötfokozatú skálán történik. Az ismeretek ellenőrzése a 3. és 10. héten írásbeli demonstrációval történik. Pótdemonstráció a 11. és 12. héten van lehetőség.

Az elégtelen, vagy meg nem írt demonstráció javítása illetve pótlása kötelező, az erre kapott érdemjegy az elégtelennel együtt kerül beszámításra.

2-4 érdemjegyű demonstráció javítására van lehetőség, az erre kapott érdemjegy felülírja az előző eredményt.

A demonstráció kérdései nem egyenlő részben adják a 100%-ot, ennek súlyozása a demonstrációt összeállító oktató kompetenciája, melyet a dolgozaton fel kell tüntessen.

A demonstrációk elbírálása:

0%-49% - elégtelen (1)

50%-63% - elégséges (2)

64%-76% - közepes (3)

77%-89% - jó (4)

90%-100% jeles (5)

A félévközi haladás ellenőrzése részteljesítmény-értékeléssel történik, az elvégzett gyakorlati munka értékelése ötfokozatú skálán történik a gyakorlatvezető által.

A félév aláírásának követelményei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlaton való min. 75%-os jelenlét, legalább elégséges gyakorlati jegy, valamint mindkét demonstráció sikeres teljesítése. A gyakorlati jegy a félév során végzett gyakorlati munka érdemjegyeinek átlagából és a demonstrációk érdemjegyeiből számított átlag.

Gyakorlati jegy megállapítása:

0-1,99 elégtelen – (1)

2,00 – 2,69 elégséges (2)

2,70 – 3,69 közepes (3)

3,70 – 4,49 jó (4)

4,50 – jeles (5)

75% alatti részvétel, elégtelen gyakorlati jegy, vagy nem teljesített demonstráció esetén a félévi teljesítmény elégtelen, mely a félév végi aláírás, így a vizsgára bocsátás megtagadását eredményezi, a hallgató félévet kell ismétljen.

A vizsgára bocsátás feltétele: a félévvégi aláírás megszerzése és az elektronikus indexben történt rögzítése.

A vizsga típusa: kiemelt kollokvium

Vizsgakövetelmények⁵:

A vizsga a félév tananyagának szóbeli számonkérése. A hallgató két tételt húz a vizsga megkezdésekor, melyek kidolgozására 15 perc felkészülési időt kap.

1. A caries felosztása különféle rendszerek alapján.
2. A caries incipiens jellemzői és kezelési lehetőségei.
3. A dentincaries jellemzése.
4. A foggyógybetegség formái, patológiája, diagnosztikája.
5. A népegészségügy története Európában és Magyarországon.
6. Orális paraméterek vizsgálatához használt index számok.
7. A fogászati kezelőegység felépítése.
8. A fogászatban használt forgó és kézi műszerek csoportosítása és jellemzése.
9. A fogászati rendelő berendezésével szemben támasztott követelmények.
10. A kontamináció és keresztfertőzés fogalma. A fogászatban előforduló leggyakoribb fertőzések.
11. A fogászatban elkülöníthető higiénés zónák.
12. A fertőtlenítés fogalma és alkalmazási területei a fogászatban.
13. A sterilizálás fogalma és fogászati alkalmazása.
14. Fogak jelölése. Nevezetes síkok, irányok a fogászatban.
15. A frontfogak makroszkópos anatómiája.
16. A kisírló fogak makroszkópos anatómiája.
17. A nagyírló fogak makroszkópos anatómiája.
18. Minimálinvazív technikák az üregalakításban.
19. A caries infiltrációs mikroinvazív technika alkalmazása.
20. A Black-elvek alkalmazása az üregalakításban. A kavitás alakítással kapcsolatos felszínek, falak, élek, szögletek nevei
21. A plakkeltávolítás jelentősége és lehetőségei.
22. A mechanikai plakk-kontroll kritériumai, technikái és eszközei.
23. Az interdentális tisztítás jelentősége, az interdentális tisztítóeszközök és azok alkalmazása.
24. A gingivális sulcus tisztítás jelentősége, eszközei és azok alkalmazása.
25. A rögzített fogpótlások típusai.
26. A csonkelőkészítés szabályai.
27. A kivehető fogpótlások típusai.

28.	A fog elvesztés okai és következményei.
29.	A dentoalveoláris sebészet tárgykörei – impactált és retinált fogak fogalma. A leggyakrabban végzett szájsebészeti beavatkozások
30.	Az arc- állsont sebészeti beavatkozások csoportosítása. Sebészeti bemosakodás.
31.	Rajzolja le a fecskendő és a tű részeit és határozza meg azok méreteit.
32.	A fogászati érzéstelenítés általános szabályai és fajtái.
33.	A fogászati kezelőegység, és a sebészeti műtő összehasonlítása.
34.	Kézhygiénés szabályok a fogászati rendelőben.
35.	Black osztályok, és az osztályozás alapja
36.	Mik a caries predilekciós helyek, miért predilekciós helyek, és hol találhatók a fogfelszínen?
37.	Cavitas tervezési módok és rövid leírásuk
38.	Az üregelőkészítés primer fázisai, az egyes fázisok definíciója
39.	Az üregalakítás secunder fázisai, az egyes fázisok leírása.
40.	A ciszta fogalma. A fogászati implantátum.
41.	Black féle üregalakítás kontra minimálinvazív preparálás.
42.	Mikroinvazív eljárások a caries prevencióban és a terápiában.
43.	Caries diagnosztika. Alternatív caries diagnosztikai rendszerek.
44.	A tejfogak és a maradó fogak megjelenése a szájüregben
45.	Csírahiány, impactált, retinált fogak, persistáló tejfogak
46.	A kivehető fogszabályozó készülékek típusai és főbb részei
47.	A rögzített fogszabályozó készülék (multiband) részei
48.	Az Angle-féle diagnosztikai rendszer
49.	Hulladékkezelés a fogászati rendelőben. Környezetvédelmi szempontok.
50.	Tűszúrásos balesetek és azok megelőzése.
51.	Csonkpreparációs formák
52.	Csonkpreparálással szemben támasztott követelmények
<p>Az osztályzat kialakításának módja és típusa⁶. Jegymegajánlás lehetősége és ha van, akkor annak feltételei: A kollokvium érdemjegyét a vizsgáztató állapítja meg a hallgató szóbeli felelete alapján, figyelembe véve a félévi gyakorlati jegyet is.</p>	
<p>A vizsgára történő jelentkezés módja: Neptun rendszerben, a meghirdetett vizsgaidőpontokban, a meghirdetett létszám erejéig.</p>	
<p>A vizsga megismétlésének lehetőségei: A mindenkor TVSZ rendelkezései az irányadóak</p>	
<p>A tananyag elsajátításához felhasználható nyomtatott, elektronikus és online jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom (online anyag esetén html cím): www.semmelweis.hu/propedeutika</p>	
<p>A tárgyat meghirdető oktató (tantárgyfelelős) aláírása: Prof. Dr. Márton Krisztina</p>	
<p>A gesztorintézet igazgatójának aláírása:</p>	
<p>Beadás dátuma: 2024. február 21.</p>	

OKB véleménye:
Dékáni hivatal megjegyzése:
Dékán aláírása:

¹ Csak abban az esetben kell megadni, ha a tárgy az adott nyelven is meghirdetésre kerül.

² Az elméleti és gyakorlati oktatást órákra (hetekre) lebontva, sorszámozva külön-külön kell megadni. Mellékletben nem csatolható!

³ Pl. terepgyakorlat, kórlapelemzés, felmérés készítése, stb.

⁴ Pl. házi feladat, beszámoló, zárthelyi stb. témaköre és időpontja, pótlásuk és javításuk lehetősége.

⁵ Elméleti vizsga esetén kérjük a tételsor megadását, gyakorlati vizsga esetén a vizsgáztatás témakörét és módját.

⁶ Az elméleti és gyakorlati vizsga beszámításának módja. Az évközi számonkérések eredményeink beszámítási módja.